

15. juni 2020

Sø- og Handelsretten

Årsberetning 2019

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
1.1. Kort om Sø- og Handelsretten	3
1.2. Kort om år 2019 og ny ledelse	3
2. Civile sager	4
2.1. Rettens kompetence.....	4
2.2. Tal for civile sager 2014 - 2019.....	5
3. Insolvensskiftesager	6
3.1. Rettens kompetence	6
3.2. Tal for insolvensskiftesager 2014 – 2019	6
4. Personale og organisation.....	8

1. Indledning

1.1. Kort om SØ- og Handelsretten

SØ- og Handelsretten er en specialdomstol, der behandler civile sager om udvalgte erhvervsretlige forhold for hele landet (Retsafdelingen) og skiftesager om insolvens i Storkøbenhavn (Skifteretten).

De civile sager i Retsafdelingen omfatter navnlig internationale handelsforhold, transportret, konkurrence- ret, markedsføringsret og IP-rettigheder, herunder patenter, varemærker, designs og brugsmodeller, samt principielle sager om ansættelsesret og ophavsret henvist fra byretterne.

Sagerne i Skifteretten omfatter navnlig konkurs, rekonstruktion, gældssanering, tvangsopløsning og konkurs- karantæne. Det geografiske område 'Storkøbenhavn' dækker retskredsene, der hører til Københavns Byret, Retten på Frederiksberg, Retten i Glostrup og Retten i Lyngby.

SØ- og Handelsretten arbejder på grundlag af Danmarks Domstoles samlede værdigrundlag og strategi.

Retten har ca. 48 ansatte og har siden 2012 haft til huse på Amaliegade 35 i København K.

SØ- og Handelsretten blev grundlagt allerede i 1862 og har siden sin oprettelse haft det særlige kendetegn, at der i hovedforhandlinger i civile sager altid skal deltage to sagkyndige medlemmer af retten og i særlige tilfælde fire sagkyndige. Retten har sin egen liste af i alt ca. 140 faste sagkyndige medlemmer, der udpeges for perioder af fire år ad gangen af en række ledende og godkendte organisationer inden for erhvervslivet. Reglerne om udpegning af sagkyndige medlemmer og deres virke i retten findes i retsplejeloven.

1.2. Kort om år 2019 og ny ledelse

År 2019 var præget af en god tilgang af nye sager og en høj produktivitet som beskrevet i det følgende.

Året var dog samtidig præget af forandringer i rettens øverste ledelse, som kort kan resumeres således:

Retspræsident Henrik Rothe fratrådte på grund af opnået pensionsalder 70 år den 1. februar 2019, hvor landsdommer Ole Græsbøll Olesen tiltrådte som ny retspræsident. Ole Græsbøll Olesen fratrådte efter eget ønske stillingen med udgangen af oktober 2019.

Rettens nuværende retspræsident, Lotte Wetterling, blev konstitueret som retspræsident i juni 2019 og udnævnt som ny retspræsident med virkning fra den 1. december 2019.

Rettens administrationschef og juridiske sekretariatschef opsagde begge deres stillinger i sommeren 2019. I efteråret 2019 blev derfor også ansat både en ny administrationschef og en ny juridisk sekretariatschef.

Rettens nuværende øverste ledelse har således alene været i funktion fra slutningen af året 2019.

Udarbejdelsen af årsberetningen har desværre været forsinket på grund af COVID-19-krisen i foråret 2020.

Samlet har ledelsen derfor prioriteret at udgive en kortfattet årsberetning med fokus navnlig på sagstallene for 2019 og rettens nye organisation.

2. Civile sager

2.1. Rettens kompetence

Sø- og Handelsretten er som nævnt en specialdomstol, der blandt andet behandler civile sager om udvalgte erhvervsretlige forhold for hele landet (Retsafdelingen).

Sø- og Handelsretten sættes derfor også uden for København, hvis det er mest hensigtsmæssigt for sagens oplysning eller parterne i øvrigt. Dette sker jævnlige og typisk i retslokaler ved de større byretter i Jylland.

De typer af civile sager, som skal eller kan behandles i Sø- og Handelsretten (rettens saglige kompetence), er beskrevet i retsplejelovens regler, særligt §§ 225 og 227, jf. § 15. Reglerne kan kort resumeres således:

Sagstyper som skal anlægges ved retten, jf. § 225, stk. 1:

- EU-varemærker, jf. varemærkelovens § 43 a
- EF-designs, jf. designlovens § 42

Sagstyper som kan anlægges ved retten eller henvises til retten fra en byret, jf. § 225, stk. 2, nr. 1 - 7:

- Internationale erhvervsforhold.
- Transport mellem erhvervsdrivende, herunder både sø-, land-, luft- og jernbanetransport.
- Forbrugerombudsmandens sager om lov om markedsføring og lov om finansiell virksomhed mv.
- Immaterielle rettigheder, herunder varemærker, designs, patenter, brugsmodeller og ophavsret til brugskunst eller edb-programmer m.fl.
- Konkurrenceret.
- Markedsføring mellem erhvervsdrivende.
- Forretningshemmeligheder mellem erhvervsdrivende.

Retten behandler desuden sager om midlertidige afgørelser om forbud og påbud, kaldet 'forbudssager', inden for de samme sagstyper, jf. retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1, og kap. 40 m.fl.

Sager som kan henvises til retten fra en byret, hvis de er principielle, jf. § 227, stk. 1 og 2:

- Ansættelsesret: "... ansættelsesforhold mellem arbejdsgiver og deres ansatte ..., hvis sagen er af principiel karakter og fagkundskab til arbejdsmarkedsforhold har væsentlig betydning."
- Ophavsret: "... ophavsret, som ikke er omfattet af § 225, stk. 2, nr. 4, ... hvis sagen er af principiel karakter og fagkundskab til erhvervsforhold har væsentlig betydning."

Retten kan desuden behandle visse andre særlige typer af sager, herunder

- Sager om begrænsningsfonde, jf. sølovens kap. 12, jf. retsplejelovens § 15, stk. 2.
- Sager om ansvar for skade forvoldt af bunkerolie og om ansvar for olieskade, jf. sølovens kap. 9a - 10.

2.2. Tal for civile sager 2014 - 2019

Nedenfor for ses tallene for henholdsvis modtagne, afsluttede og verserende sager i årene 2014 – 2019.

Tallene viser en nogenlunde stabil tilgang og afvikling af det samlede antal sager, men med ca. 10% færre antal modtagne civile sager i 2019 i forhold til 2018, heraf navnlig %-vis færre sager om patenter.

Sagerne om konkurskarantæne skiller sig dog markant ud, og den store stigning i samlet antal verserende sager til i alt 1.461 skyldes, at retten fortsat modtager et uventet stort antal sager om konkurskarantæne. Der har derfor desværre ophobet sig en bunke af disse sager, som ledelsen har sat fokus på at få afviklet.

Modtagne sager		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Civile sager i alt		490	802	727	972	1.106	1074
1. instanssager		246	243	236	232	243	206
	Handelssager	108	95	111	103	83	77
	Varemærkesager	92	116	81	86	103	86
	Patentsager	14	17	12	10	18	7
	Konkurrencesager	3	5	5	7	6	10
	Markedsføringssager	2	1	4	1	0	1
	Søsager	18	5	19	19	21	24
	Funktionærsager	9	4	4	6	12	1
Øvrige sager		244	559	491	740	863	868
	Andre civile	19	20	18	11	3	1
	Insolvensproceduresager	64	28	15	22	17	33
	Forbudssager	44	51	47	52	53	45
	Konkurskarantæne	117	460	411	655	790	789

Afsluttede sager		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Civile sager i alt		403	653	711	847	778	753
1. instanssager		259	322	235	257	229	222
	Handelssager	101	119	93	96	83	88
	Varemærkesager	94	103	94	104	102	93
	Patentsager	23	67	18	14	11	14
	Konkurrencesager	1	5	5	5	6	5
	Markedsføringssager	2	0	5	2	1	0
	Søsager	21	19	17	18	21	14
	Funktionærsager	17	9	3	18	5	8
Øvrige sager		144	331	476	590	549	531
	Andre civile	23	19	19	7	3	3
	Insolvensproceduresager	65	28	34	22	19	27
	Forbudssager	38	38	57	50	52	46
	Konkurskarantæne	18	246	366	511	475*	457

Verserende sager		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Civile sager i alt		534	691	699	817	1.094	1461
1. instanssager		380	301	299	275	293	304
	Handelssager	120	97	113	120	110	95
	Varemærkesager	111	123	109	91	99	91
	Patentsager	81	31	26	22	31	20
	Konkurrencesager	15	15	15	17	17	21
	Markedsføringssager	2	3	2	1	0	1
	Søsager	31	17	20	23	27	27
	Funktionærsager	20	15	14	1	9	5
Ikke sagstypeopdelt*							44
Øvrige sager		154	390	400	542	801	1157
	Andre civile	6	7	3	4	0	0
	Insolvensproceduresager	36	36	16	16	16	27
	Forbudssager	13	26	14	15	16	18
	Konkurskarantæne	99	321	367	507	769	1112

*Sagerne er af tekniske grunde ikke sagstyperegistreret

3. Insolvensskiftesager

3.1. Rettens kompetence

Sø- og Handelsretten behandler som nævnt også alle insolvensskiftesager i Storkøbenhavn (Skifteretten). Skifterettens kompetence fremgår af retsplejelovens § 15, stk. 4, og konkurslovens § 4 samt selskabslovens § 225 for så vidt angår tvangsopløsning af kapitalselskaber.

Sagerne omfatter navnlig konkurs, rekonstruktion, gældssanering, tvangsopløsning og konkurskarantæne. Det geografiske område 'Storkøbenhavn' dækker retskredsene, der hører til Københavns Byret, Retten på Frederiksberg, Retten i Glostrup og Retten i Lyngby.

Insolvensskiftesagerne i Sø- og Handelsretten udgør samlet ca. 1/3 af alle insolvensskiftesager i Danmark.

3.2. Tal for insolvensskiftesager 2014 – 2019

Nedenfor for ses tallene for henholdsvis modtagne, afsluttede og verserende sager i årene 2014 – 2019.

Tallene viser, at der i 2019 var en særdeles høj produktivitet. Navnlig må fremhæves, at der er afsluttet i alt 11.644 sager i 2019 mod 6.973 i 2018. Det høje antal omfatter både sager om konkurs og tvangsopløsning.

Der ses et fald på ca. 2.000 i samlet antal modtagne sager fra 10.927 i 2018 til 8.909 i 2019. Faldet skyldes især, at der i 2019 er modtaget ca. 3.000 færre sager om tvangsopløsning end i 2018, men samtidig er der modtaget ca. 800 flere sager om konkurs i 2019 end i 2018. Samlet set er der knap 3.000 færre verserende sager i 2019 i forhold til 2018, mens antallet af sager om konkurs i 2019 svarer ca. til niveauet for 2018.

Modtagne sager	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Insolvensskiftesager i alt	4.478	4.789	8.077	8.739	10.927	8.909
Konkursbegæringer	2.054	1.739	3.707	3.911	4.395	5.170
<i>heraf afsagte konkursdekreter</i>	1.639	1.321	3.173	3.276	3.547	4.477
<i>heraf afvist eller tilbagekaldt e.l.</i>	415	418	534	635	848	693
Rekonstruktionsbehandling	24	19	21	36	22	23
Tvangsopløsning af selskaber	1669	2.360	3.804	4.240	6.011	3.141
Gældssaneringsansøgninger	658	620	507	503	457	531
<i>heraf indledte gældssaneringssager</i>	227	225	148	253	184	211
<i>heraf nægtet indledt/tilbagekaldt e.l.</i>	431	395	359	250	273	320
Andre sager (afhøringer, tvister)	73	51	38	49	42	44

Afsluttede sager	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Insolvensskiftesager i alt	5.251	4.332	7.670	7.413	6.973	11.644
Konkursbegæringer	2.742	2.236	2.615	3.227	2.840	5.312
<i>heraf afsagte konkursdekreter</i>	1.868	1.505	1.726	2.232	1.946	4.553
Rekonstruktionsbehandling	21	24	22	27	26	20
Tvangsopløsning af selskaber	1.737	1.335	4.537	3.569	3.637	5.877
<i>heraf sluttet pga. manglende midler (KL §143 analogt)</i>	165	183	596	228	1	346
Gældssaneringsansøgninger	681	698	444	549	435	415
<i>heraf gældssanering taget til følge</i>	135	168	134	124	109	112
Andre sager (afhøringer, tvister)	70	39	52	41	35	40

Veriserende sager	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Insolvensskiftesager i alt	3329	3745	4162	5348	8598	5835
Konkurssager	2707	2198	3288	3970	4985	4838
Rekonstruktionsbehandling	8	4	2	10	5	8
Gældssaneringsansøgninger	249	169	229	181	192	308
Tvangsopløsning af selskaber	365	1374	643	1187	3416	681

4. Personale og organisation

Sø- og Handelsretten har ca. 41 fast ansatte medarbejdere samt et varierende antal ansatte på timeløn, især studentermedhjælpere, i alt ca. 48 medarbejdere (men svarende til ca. 43 årsværk).

Retten ledes af en retspræsident i samarbejde med en administrationschef og en juridisk sekretariatschef.

Rettens dommergruppe består af retspræsidenten, der også er dommer, samt 4 udnævnte dommere, heraf 2 vicepræsidenter, og en konstitueret dommer samt en sekretariatschef, der primært virker som dommer.

I forhold til juridisk sagsbehandling består retten som beskrevet ovenfor af Retsafdelingen, der behandler de civile sager, og Skifteretten, der behandler de insolvensskifteretlige sager.

I begge afdelinger er et antal dommerfuldmægtige og i Skifteretten også 2 retsassessorer, i alt 15 jurister.

Retten har en gruppe kontorfunktionærer, pt. i alt 19, heraf 2 afdelingsledere, der udfører sekretæropgaver og sagsbehandling for begge afdelinger i et fælles sekretariat samt en række administrative opgaver. Til Fællessekretariatet er også knyttet et antal studentermedhjælpere (pt. 6).

Pr. 15. juni 2020, hvor denne årsberetning afgives, ser rettens organisation således ud:

Sø- og Handelsrettens organisation pr. 15. juni 2020

